

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U ZAGREBU
Avenija Dubrovnik 6 i 8

REPUBLIKA HRVATSKA
POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE
O SUKOBU INTERESA

BROJ: 711-U-1487-P-130-14/18-72-1

PRIMLJENO: NEPOSTEDNO - PREDANO POŠTI

..... dana 07-05-2018. 20.....

Omot u privitku. Primjeraka Priloga

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Upravni sud u Zagrebu, po sucu pojedincu toga suda Tamari Bogdanović, uz sudjelovanje Elizabete Kajtazi, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Milana Bandića iz Zagreba, Hermana Bužana 4, kojeg zastupa opunomoćenica Ksenija Vržina, odvjetnica u odvjetničkom društvu Hanžeković & partneri d.o.o. Zagreb, Radnička cesta 22, protiv tuženika Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Republike Hrvatske, Zagreb, Kneza Mutimira 5, radi sukoba interesa, 02. svibnja 2018.,

presud i je

Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje odluke Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Republike Hrvatske, BROJ: 711-I-192-P-130-14/18-72-1 od 29. studenog 2017. i za naknadu troška upravnog spora u iznosu od 6.250,00 kn.

Obrazloženje

Osporavanom odlukom tuženika Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Republike Hrvatske utvrđeno je pod točkom I. da je uplatom jamstva u gotovu novcu u iznosu od 15.000.000,00 kn za tužitelja 19. studenog 2014. od strane Odvjetničkog društva Hanžeković & partneri d.o.o., stvoren odnos ovisnosti tužitelja prema navedenom odvjetničkom društvu i odvjetniku Marijanu Hanžekoviću, koji bi mogao utjecati na nepristranost tužitelja u obavljanju javne dužnosti, te je prihvaćanjem takvog jamstva dužnosnik narušio vlastiti integritet i vjerodostojnost u obnašanju javne dužnosti, čime je tužitelj počinio povredu načela djelovanja iz članka 5. stavka 1. i stavka 3. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Pod točkom II. utvrđeno je da je primitkom dara u novcu od fizičkih osoba čiji se identitet navodi u zapisniku o provedenom poreznom nadzoru od 17. siječnja 2015. i to u razdoblju od 14. ožujka 2011. do 13. svibnja 2012., u ukupnom iznosu od 12.335.500,00 kn, tužitelj počinio povredu članka 11. stavka 4. u vezi stavka 1. navedenog Zakona. Pod točkom III. utvrđeno je da se za opisano pod točkom II. izreke, tužitelju izriče sankcija iz članka 42. stavka 1. podstavka 2. navedenog Zakona i to obustava isplate dijela neto mjesečne plaće u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn, koja će trajati 10 mjeseci, a izvršit će se u 10 jednakih uzastopnih mjesečnih iznosa, svaki u pojedinačnom iznosu od 4.000,00 kn.

Tužitelj u tužbi ističe da je postupak vodila osoba, to jest predsjednica Povjerenstva, koja se kao službena osoba bila dužna sama izuzeti, jer je postojala opravdana sumnja da je povrijedila načela iz članka 5. stavka 1. i 3. Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kao i da je došlo do povrede članka 2. stavka 2. alineje 3. navedenog Zakona, te članka 24. stavka 3. točke 2. i 4. Zakona o upravnom postupku, a koje odredbe predstavljaju pravo na neovisni i nepristrani sud sukladno članku 6. stavku 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i

temeljnih sloboda i članku 29. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske. Kao dokaz poziva se na znanstveni rad prof. dr. sc. Duške Šarin, te smatra da su navedene odredbe osnova za traženje izuzeća javnopravnog tijela ukoliko postoji sumnja u nepristranost. Tužitelj se poziva i na presudu Ramljak protiv Hrvatske od 27. lipnja 2017., prema kojem stavu se procjena nepristranosti suda provodi primjenom subjektivnog i objektivnog testa. Subjektivnim testom ispituje se stvara li ponašanje konkretnog suca ili neko njegovo iskazano osobno uvjerenje dojam pristranosti, a u okviru objektivnog testa ispituje se postoje li provjerljive činjenice koje opravdavaju bojazan stranke da je sudac pristran. Svaki sudac u odnosu na kojeg postoji legitiman razlog za strah od pristranosti mora se izuzeti. Predsjednica Povjerenstva i njen suprug Frane Letica, kao odvjetnici u zajedničkom Odvjetničkom uredu Frane Letica i Dalija Orešković sklapali su s Gradom Zagrebom, zastupanom po tužitelju ugovore o zastupanju s Gradom Zagrebom i to 27. travnja 2010., 01. ožujka 2011. i 15. listopada 2011. a na temelju kojih ugovora im je do sada isplaćeno ukupno 41.267,82 kn i to u 2011. 5.535,00 kn, u 2012. 15.487,50 kn, te u 2017. iznos od 20.245,32 kn. Tužitelj smatra da u odnosu na objektivni test u ovom slučaju postoje provjerljive činjenice, jer činjenica što predsjednica Povjerenstva nakon stupanja na mjesto člana Povjerenstva za odlučivanje u sukobu interesa više osobno ne zastupa Grad Zagreb, nije od značaja zbog njene bliske poslovne suradnje s Gradom Zagrebom koji je zastupan po tužitelju. Relevantna je činjenica da je suprug predsjednice još u poslovnom odnosu s Gradom Zagrebom te da temeljem zastupanja Grada Zagreba naplaćuje odvjetničke troškove i ostvaruje prihode. Tužitelj smatra da je predsjednica trebala biti svjesna svih navedenih činjenica i da se trebala izuzeti, jer postoji hijerarhijski odnos između nje i tužitelja koji narušava njenu nepristranost. Predsjednica Povjerenstva ima i osobne predrasude, jer je donošenjem osporavane odluke pokušala onemogućiti odvjetničko društvo Hanžeković & partneri d.o.o. za daljnjim izvršavanjem usluga, a čime bi njezin suprug bio doveden u povoljniji položaj za sklapanje novih ugovora s Gradom Zagrebom. Predsjednica Povjerenstva je sama pružala usluge iz takvog ugovora, a njezin suprug je još ove godine primao uplate po tim ugovorima, pa je jasno da se radilo o privatnom interesu koji je mogao utjecati na nepristranost predsjednice Povjerenstva u obavljanju njene dužnosti. Tužitelj ukazuje da su predsjednica Povjerenstva i njezin suprug solidarno odgovorni sukladno članku 26. Zakona o odvjetništvu za odvjetničke obveze nastale u obavljanju poslova zajedničkog rada. Stoga kada je 11. veljače 2013. predsjednica Povjerenstva stupanjem na dužnost 11. veljače 2013. prestala biti odvjetnica, time nije prestala njena solidarna odgovornost, te bi u slučaju da dođe do spora s Gradom Zagrebom u vezi s izvršenim pravnim uslugama bila izravno uključena i zainteresirana za uspjeh. Predsjednica Povjerenstva odlučila se izuzeti iz predmeta Svetimira Marića, brata ministra Gorana Marića, jer se radilo o susjedima njenih roditelja s kojima su razvili prisan susjedski odnos, pa ne želi da se pomisli da bi mu ona na bilo koji način mogla pogodovati kroz odluku Povjerenstva. Tužitelj smatra da postoji barem bojazan da bi se postupanje predsjednice Povjerenstva moglo smatrati eliminacijom konkurencije, pa je aktivno sudjelovanje u ovom postupku suprotno njezinom dosadašnjem djelovanju i ukazuje na pristrano postupanje na štetu tužitelja, i potencijalnu korist za njenog supruga, a čime se izravno ugrožava rad Povjerenstva, kao neovisnog i samostalnog državnog tijela u odnosu na koji je zabranjen svaki oblik utjecaja koji bi mogao ugroziti njegovu samostalnost i neovisnost.

Ukratko, tuženik smatra da se tužitelj trebao braniti iz istražnog zatvora, a ne prihvatiti jamstvo koje je njegov branitelj uplatio iz poslovnih interesa, a koja uplata je dovela tužitelja u zavisni položaj u odnosu na to društvo i branitelja Marijana Hanžekovića. Takvo tumačenje tuženika, kojim je u postupku već bila blokirana sva imovina, ukoliko bi se to stvarno smatralo primitkom nedopuštenog dara, dovela bi tužitelja u neravnopravni položaj u odnosu na sve ostale građane Republike Hrvatske, iako je Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo na pravično suđenje i jednakost svih pred Zakonom. Prihvatanjem jamstva tužitelj se

nije stavio ni u kakav ovisan položaj koji bi mogao utjecati na njegovu objektivnost. Naime, sadržaj ovisničkog odnosa u sebi podrazumijeva mogućnost jedne strane da stavljanjem u izgled nekog „zla“ ili uskratkom nekog „dobra“ koje drugoj osobi neophodno može utjecati ili ucjenjivati „ovisnika“ da postupa u skladu s nalogima i interesima osobe koja zlorabi ovisnički položaj druge osobe. Treća osoba koja uplati jamstvo ne može disponirati jamstvom na način da ga može povući, a zbog izrečene mjere u kaznenom postupku zabrane obnašanja profesionalne djelatnosti gradonačelnika, tužitelj nije mogao donositi nikakve odluke, pa time nije mogla biti stavljena u pitanje tužiteljeva vjerodostojnost i nepristranost u obavljanju dužnosti gradonačelnika. Predmetni ugovor Zagrebačkog holdinga d.o.o., Gradskog stambenog komunalnog gospodarstva, Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o., Gradske plinare Zagreb – opskrbe d.o.o. i odvjetničkog društva Hanžeković & partneri d.o.o. od 20. listopada 2014. potpisala je zamjenica gradonačelnika Sandra Švaljek, a ne tužitelj, jer je bio onemogućen u obavljanju gradonačelničke dužnosti. Odluka o odabiru odvjetnika koji će zastupati Grad donesena je 7 godina prije prihvaćenog jamstva od strane kolektivnog tijela bez utjecaja tužitelja. Tužitelj je ponovno izabran za gradonačelnika Grada Zagreba, a što znači da povjerenje građana u njega nije narušeno. Navedena uplata jamstva od njegovog odvjetnika na račun suda značila je samo borbu za zaštitu interesa stranke, a naročito što je određeno jamstvo u visini od 15.000.000,00 kuna u gotovu novcu, te kao mjera opreza mjera zabrane obavljanja zakonite profesionalne djelatnosti, a što je predstavljalo drakonsku mjeru, koja je imala za cilj oduzeti tužitelju pravo na pravično suđenje i pravo na obavljanje dužnosti gradonačelnika koje su mu povjerali građani Grada Zagreba. Predmetno nepravično određeno i naplaćeno jamstvo je odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-1451/15 od 09. travnja 2015. okvalificirano kao primjer povrede ustavnih i konvencijskih prava i to zbog odstupanja koja su sudac istrage i sudsko vijeće učinili u predmetu koji se razmatrao u tom ustavnom sudskom postupku. Da se radilo o drakonskoj mjeri može se zaključiti i iz usporedbe jamstva kojeg je engleski sud odredio u slučaju Agrokor Ivici Todoriću od 100.000,00 funti, a što predstavlja protuvrijednost od 850.000,00 kuna, a tužitelju je jamstvo bilo određeno u 18 puta većem iznosu. Braniteljev potez je bio bez utjecaja, molbe ili zahtjeva tužitelja, a na koju okolnost se predlaže da sud sasluša tužitelja. Njegov odvjetnik je smatrao da je izrečeno jamstvo bilo instrument političkih motiviranog procesa, a koje predstavlja eklatantni primjer prekoračenja razmjernosti između sankcija i mjera s ciljem zbog kojeg se one izriču. Prilikom donošenja odluke tuženik nije uzeo u obzir navode tužitelja, a niti mišljenje Hrvatske odvjetničke komore u kojem se ističe da Marijan Hanžeković kao tužiteljev branitelj, zastupajući Grad Zagreb ili neku tvrtku u sastavu Zagrebačkog holdinga ne radi u istoj stvari ili stvari koja je povezana s obranom tužitelja. Odvjetnik ne smije odbiti pružanje pravne pomoći u kaznenom predmetu zbog toga što bi uspješna obrana bila teška niti zbog težine kaznenog djela ili zbog javnog mnijenja. Zaključeno je da Marijan Hanžeković nije u sukobu interesa, jer su tvrtke članice Zagrebačkog holdinga d.o.o. samostalne pravne osobe sa svojom upravom i odvjetnicima, koji zastupaju te tvrtke i štite njihove pravne interese. Tuženik je ignorirao mišljenje Hrvatske odvjetničke komore, te je time arbitrarno postupio jer je uzeo u obzir samo činjenice koje ne idu u prilog tužitelju, a zbog čega je tužitelju povrijeđeno pravo na pravično suđenje.

U odnosu na točku II. osporavane odluke tuženik nije vodio računa o pravilima postupka, kada je zaključio da se uplate učinjene nakon završetka izborne promidžbe ne mogu smatrati donacijama u smislu Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske, jer je održavanjem izbora prestala zakonitost svrhe njihova prikupljanja, te je tužitelj primitkom iznosa u novcu navedenih u zapisniku o provedenom poreznom nadzoru od 17. studenog 2015. primio nedopušten dar i počinio povredu članka 11. stavka 4. u vezi stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Tužitelj se poziva na odredbu članka 58. stavak 1. i članka 8. Zakona o općem upravnom postupku, jer

smatra da je odluka utemeljena na činjeničnom stanju koje je utvrdila porezna uprava u zapisnik od 17. studenog 2015., a na osnovi kojeg je doneseno drugostupanjsko rješenje od 19. siječnja 2016. protiv kojeg je pokrenut upravni spor broj: UsI-625/17, u kojem je 09. ožujka 2017. odlukom suda dopušten odgodni učinak tužbe. Da je tuženik sam utvrđivao činjenično stanje utvrdio bi da su izbori za predsjednika Republike Hrvatske održani krajem 2009. i to prvi krug 27. prosinca 2009., i početkom 2010. za drugi krug 10. siječnja 2010. Tužitelj je bio nezavisni kandidat, te su sredstva uplaćivana od strane fizičkih i pravnih osoba u vremenu od 18. studenog 2009. do 05. lipnja 2012. na žiro račun tužitelja koji je bio otvoren za svrhe predizborne kampanje za predsjedničke izbore održane 2009./2010. Prikupljena sredstva su namjenski utrošena isključivo za podmirenje troškova izborne promidžbe, te nisu utrošena u nikakve osobne svrhe. Propisi koji su se primjenjivali na navedene izbore bili su Zakon o izboru predsjednika Republike Hrvatske, Zakon o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske, Zakon o državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske i Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Smatra da je tuženik bio dužan zatražiti i mišljenje adresata pravne norme izbornog zakonodavstva, Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske koje je nadležno tumačiti odredbe Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj:105/04.) i odredbe Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, broj:24/11.) sukladno odredbi članka 11. stavka 1. Zakona o državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske, a ne proizvoljno i arbitrarno tumačiti odredbe navedenih zakona koje nisu, niti u nadležnosti tuženika, niti u nadležnosti Ministarstva financija, odnosno Porezne uprave. Tuženik nema nadležnost, niti ovlast tumačiti navedene zakone, te je doveo u pitanje ostvarivanje svrhe koja se donošenjem tih zakona htjela postići. Utvrđenje porezne uprave još uvijek nije pravomoćno, pa se tuženik provođenjem predmetnog postupka hijerarhijski doveo u položaj iznad Županijskog suda u Zagrebu, koji još uvijek odlučuje o osnovanosti optužnice protiv tužitelja i Upravnog suda u Zagrebu, koji još nije odlučio o dozvoljenosti primanja navedenih donacija. Tužitelj smatra da je do pravomoćnog okončanja tih postupaka bilo bespredmetno da tuženik odlučuje o predmetnim donacijama. Ovakvim postupanjem tuženik je odobrio arbitrarnu selekciju dokaza i utvrđenje činjenica, tako da se uzimaju u obzir samo činjenice koje ne idu u prilog tužitelju, pa je tužitelju povrijeđeno pravo na pravično suđenje.

Predlaže sudu da poništi osporavanu odluku tuženika od 29. studenoga 2017. u cijelosti.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da su prigovori tužitelja neosnovani, te da tužitelj u bitnom ponavlja prigovore u iznesenom očitovanju od 24. prosinca 2017. u odnosu na odluku o pokretanju postupka od 18. prosinca 2014., te koji su izneseni na 201. sjednici Povjerenstva, na kojoj je donesena osporavana odluka. Smatra neosnovanim tužiteljev prigovor da se tadašnja predsjednica Povjerenstva Dalija Orešković, kao službena osoba bila dužna sama izuzeti iz sudjelovanja u postupku, jer se prigovor temelji na apsolutno netočnim činjeničnim navodima o osnovi isplate koju je Grad Zagreb učinio prema odvjetniku Frani Letici u 2017. Razlozi obligatornog izuzeća su propisani u članku 24. stavku 1. i 2. Zakona o općem upravnom postupku, a razlozi koji ističe tužitelj čak i da su u cijelosti činjenice točne se ne mogu podvesti pod odredbe članka 24. stavka 3. točke 2. i 4. Zakona o općem upravnom postupku. Tijekom postupka pred tuženikom nije podnesen prijedlog za izuzećem predsjednice Povjerenstva, niti je ona osobno ili drugi članovi Povjerenstva smatrali da postoje razlozi za njeno izuzeće zbog kojeg bi trebalo postupiti sukladno članku 24. stavcima 4. i 5. Zakona o općem upravnom postupku. Opreza radi, tužitelj osporava podatke o sklopljenim ugovorima o zastupanju između Grada Zagreba i Zajedničkog odvjetničkog ureda Frane Letica i Dalija Orešković iz 2010., 2011. i 2012., jer tužitelj o tome nije priložio nikakve dokaze, a tuženik tim podacima ne raspolaže. Međutim čak i da su ti podaci točni,

treba uzeti u obzir da je predsjednica Povjerenstva prije stupanja na dužnost 11. veljače 2013. prestala biti odvjetnica, pa je samim time kao službena osoba prestala biti u poslovnom odnosu s Gradom Zagrebom, čak i ako bi koji ugovor o zastupanju još bio na snazi. Netočan je navod tužitelja da je suprug predsjednice Povjerenstva odvjetnik Frane Letica bio u poslovnom odnosu s Gradom Zagrebom za vrijeme vođenja predmetnog postupka protiv tužitelja, niti uopće za vrijeme dok je Dalija Orešković obnašala predmetnu dužnost do 11. veljače 2018., niti je isti odvjetnik iskazao bilo kakav interes za zastupanje u poslovne odnose s Gradom Zagrebom. Uplata navedena u tužbi učinjena od Grada Zagreba u 2017. u iznosu od 20.245,32 kn nije učinjena na osnovi zastupanja Grada Zagreba već je odvjetnik Frane Letica bio punomoćnik stranke VAJDA PERJARA d.d. u parničnom postupku vođenom pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu povodom tužbe Grada Zagreba, kojeg je zastupao drugi odvjetnik, te je uplata izvršena na temelju pravomoćne presude broj: P-9539/02 od 15. srpnja 2016. Navedena dokumentacija dostavljena je od strane Stručne službe gradonačelnika Grada Zagreba u drugom postupku sukoba interesa koji se pred tuženikom vodi protiv istog dužnosnika pod brojem: P-416/17, a u kojem je tužitelj 29. prosinca 2017. podnio prijedlog za izuzeće tadašnje predsjednice Povjerenstva Dalije Orešković. Stoga ukoliko su i točni ostali navodi o postojanju ugovora o zastupanju u 2010., 2011. i 2012., te izvršenim isplatama tuženik smatra da se radilo o poslovima zastupanja kakvi su po vrsti i količini bili sklopljeni s jako velikim brojem odvjetnika u Zagrebu, te su obveze iz predmetnih ugovora obostrano ispunjene prije nego je Dalija Orešković stupila na dužnost. Ne može se smatrati da poslovni odnosi i dalje traje zbog teoretske, zakonom propisane odgovornosti odvjetnika za štetu poduzete radnje u zastupanju, pogotovo uzevši u obzir da u razdoblju od 5 godina nakon što su radnje napravljene, Grad Zagreb nije uputio nikakav zahtjev po osnovi odgovornosti navedenih odvjetnika. Prema tome, količina poslova zastupanja i isplaćene naknade nisu takve da bi kod Dalije Orešković mogle stvoriti osjećaj obveze odnosno zavisnosti od gradonačelnika Grada Zagreba, odnosno da bi mogli utjecati na njenu nepristranost. Napominje se da je osporavanu odluku donijelo Povjerenstvo u kojem svačiji glas ima jednaku težinu, te osporavana odluka nema nikakav pravni učinak na poslovne odnose Grada Zagreba ili tvrtki u njegovu vlasništvu, dok je za točku I. bio odlučan prihvrat plaćanja jamčevine u iznosu od 15.000.000,00 kn, a ne sam angažman odvjetničkog društva Hanžeković & partneri d.o.o. Odvjetnik Frane Letica za vrijeme mandata Dalije Orešković nije stupao u poslovne odnose s Gradom Zagrebom, a Grad Zagreb i tvrtke čiji je Grad osnivač odvjetnike odabire diskrecijskom odlukom, pa bi u slučaju da Grad Zagreb prestane poslovati s odvjetničkim društvom Hanžeković & partneri, bilo nemoguće da time, pored velikog broja odvjetnika, upravo Frane Letica bude doveden u povoljniji položaj. Stoga tuženik smatra da tužitelj nije učinio vjerojatnim postojanje ni objektivnih ni subjektivnih razloga zbog kojih bi se Dalija Orešković trebala, a kamo li bila dužna izuzeti.

U odluci Povjerenstva nije utvrđeno da bi bilo protivno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa da je jamčevinu platila bilo koja treća osoba. Nije sporno da navedeni Zakon nameće dužnosnicima zabrane, ograničenja i obveze u pogledu ostvarivanja privatnih interesa, kojima se dužnosnici diskriminiraju u odnosu na ostale građane, ali je to zakonodavac smatrao primjerenim za postizanje svrhe tog zakona. Odluka tuženika da je donesena i ranije ne bi imala nikakve pravne posljedice na tužiteljeva prava kao okrivljenika u kaznenom postupku, jer deklaratorno utvrđenje povrede članka 5. stavka 1. i 3. navedenog zakona ima pravni doseg upravo u toj deklaraciji i uputi kako je potrebno postupiti u skladu s načelima obnašanja javne dužnosti u predmetnoj situaciji, odnosno u istim ili sličnim situacijama. Pojam odnosa ovisnosti iz članka 5. stavka 3. navedenog Zakona tumači se u svrhu prevencije sukoba interesa i zaštite povjerenja građana u tijela javne vlasti, te se tumači kao situacija za koju se opravdano smatra da može stvoriti osjećaj obveze dužnosnika prema drugoj osobi ili da može utjecati na dužnosnikovu objektivnost i nepristranost u obnašanju dužnosti. Navedena uplata

uzevši u obzir njen iznos i rok u kojem je izvršena, stvara kod tužitelja osjećaj obveze i to ne samo za trajanja izvršenja izrečene mjere opreza u kaznenom postupku, te se utjecaj tog odnosa ovisnosti proteže na daljnje razdoblje obnašanja dužnosti tužitelja. S druge strane primanje predmetne životne usluge može se vezati i na vrijednost i opseg poslovnih odnosa predmetnog odvjetničkog društva s Gradom Zagrebom i predmetnim tvrtkama nastalih u razdoblju prije uplate predmetne jamčevine, zbog čega se u javnosti opravdano mogao steći dojam da je motiv za takvu vrijednu uslugu bila vrsta zahvale ili protuusluge za raniji odabir predmetnog odvjetničkog društva za navedene poslove zastupanja. Angažiranje vlastite imovine branitelja ne ulazi u okvir poslova odvjetnika u zastupanju branjenika u kaznenom postupku na temelju ugovora o punomoći. U tom smislu prihvaćanje takve usluge narušava tužiteljevu vjerodostojnost u smislu članka 5. stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a vezano za odabir subjekata kojima se dodjeljuju poslovi zastupanja. Činjenica što je kasnije tužitelj izabran za gradonačelnika nije relevantna, a opća je poznata činjenica da je predmetni događaj bio iznimno popraćen u javnosti i da je propitivana etičnost cijele situacije. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske od 09. travnja 2014. bavi se ustavnošću sudske odluke kojom je određena mjere opreza i jamčevine u predmetnoj visini, dok se u ovoj odluci ocjenjuje utjecaj okolnosti prihvata predmetne usluge od konkretnog subjekta iz perspektive tužitelja kao obnašatelja dužnosti gradonačelnika Grada Zagreba. Predmetna uplata nije izvršena protiv volje tužitelja, on ju je prihvatio i koristio blagodati iste, pa nije od utjecaja ukoliko se i nije radilo o utjecaju, molbi ili zahtjevu tužitelja. Ukoliko je branitelj Marijan Hanžeković imao motive navedene u tužbi da uplati predmetnu jamčevinu, utvrđene okolnosti odnosa povezanosti tužitelja i uplatitelja jamčevine opravdano mogu stvoriti dojam o razlozima prihvata ove usluge od strane tužitelja, odnosno o utjecaju koji na njega može stvoriti ova usluga. Mišljenje Hrvatske odvjetničke komore dano je u odnosu na nepostojanje povrede Kodeksa odvjetničke etike, te se ne odnosi na postupanje tužitelja kao dužnosnika. Tuženik nigdje ne tvrdi da tužitelj nije smio ili trebao za branitelja u predmetnom kaznenom postupku opunomoćiti navedenog odvjetnika ili odvjetničko društvo, već samo da je prihvaćanje uplate jamčevine bilo protivno načelima djelovanja u obnašanju dužnosti iz članka 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

U tužbi se ne osporavaju relevantne činjenice utvrđene u osporavanoj odluci u odnosu na primanje uplata konkretnih fizičkih osoba na račun tužitelja, vrijeme i iznosi uplata, te iznos uplata učinjenih u razdoblju nakon stupanja na snagu Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kao i činjenica da iako se radi o namjenski otvorenom računu, tužitelj osobno raspolaže uplaćenim sredstvima. Tužitelj ne osporava zaključak da je kao predsjednički kandidat potrošio 6.660.018,85 kn više nego što je prikupio donacijama. Ne osporava da je nakon završetka izbora i objave cjelovitog izvješća Državnog izbornog povjerenstva u razdoblju od 2010.-2012. ukupno na njegov žiro račun otvoren u svrhu izborne kampanje uplaćeno 24.781.495,77 kn, a od toga se na uplate primljene u razdoblju nakon stupanja na snagu navedenog zakona 10. ožujka 2011., odnosi iznos od 12.335.500,00 kn, a koji je stoga utvrđen kao ukupan iznos utvrđenog nedopuštenog dara. Sve i da je tužitelj doniranim sredstvima podmirivao isključivo troškove izborne promidžbe predsjedničkih izbora 2009. kako to tvrdi u tužbi, tada bi navedeni nepodmireni iznos nedvojbeno podmirio iz sredstava koja je primio u donacijama zaključno do stupanja na snagu navedenog zakona. Tijekom 2010. primio je donacije u iznosu od 5.314.995,77 kn, a u 2012. do stupanja na snagu navedenog zakona u iznosu od 6.542.000,00 kn. Iz opisanih okolnosti proizlazi da je tužiteljeva tvrdnja da su uplaćenim donacijama podmireni isključivo troškovi tužiteljeve izborne promidžbe paušalna, odnosno da ne proizlazi iz utvrđenih činjenica koje tužitelj ne osporava. Tuženik je u postupku iz svoje nadležnosti dužan utvrđivati relevantne činjenice, te je radi utvrđenja činjeničnog stanja i podvođenja istog pod odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa, ovlašten tumačiti odredbe drugih zakonskih propisa koji pobliže definiraju

određene pojmove iz navedenog zakona. U prijelaznim i završnim odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je stupio na snagu 03. ožujka 2011. člankom 52. propisano je da stupanjem na snagu tog zakona prestaje važiti Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Zakon o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske, bez odredbe da se na ranije otvorene račune za primanje donacija ne primjenjuju odredbe tog zakona. Stoga tuženik smatra da je mogao uzeti u obzir i odredbe navedenog zakona, kada je utvrđivao okolnosti vezane za primljena sredstva nakon stupanja na snagu navedenog zakona. Tuženik je prilikom utvrđivanja mogu li se predmetne uplate smatrati namjenskim sredstvima ili se radi o primitku novca koji predstavlja nedopušten dar sukladno članku 11. navedenog zakona, prihvatio pravnu argumentaciju iz drugostupanjskog rješenja Porezne uprave, donesenog u postupku iz nadležnosti tog tijela. Stoga bi se pitanje kvalifikacije predmetnih uplata moglo eventualno smatrati prethodnim pitanjem u smislu članka 55. Zakona o općem upravnom postupku, ali tuženik nije bio dužan prekinuti ovaj postupak, jer se ne radi o nekom od postupaka navedenih u članku 55. stavku 2. Zakona o općem upravnom postupku. Tuženik je smatrao da utvrđene relevantne činjenice su takve da treba sam riješiti stvar, jer daljnjim protekom vremena do donošenja meritorne odluke u ovom postupku ne bi moglo biti postignuta svrha postupka sukoba interesa. Činjenica da se svrha postupka može postići jedino ako postupak traje kraće, proizlazi i iz članka 48. Zakona o sprječavanju sukoba interesa prema kojem se upravni spor kojim se pobijaju predmetne odluke tuženika rješava u kratkom roku od 60 dana. Sudu se predlaže da od Državnog izbornog povjerenstva pribavi Obvezatne upute o financiranju izborne promidžbe za izbore za predsjednika Republike Hrvatske 2009., koji je imao snagu provedbenog propisa, ali više nije dostupan na službenim internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Međutim, tuženik smatra da je relevantne zakonske odredbe ispravno tumačio u vrijeme kada je tužitelj primio uplate, a za koje je osporavanom odlukom utvrđeno da predstavljaju povredu članka 11. stavka 1. i 4. Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Naime, sukladno tada važećim odredbama članka 14. stavka 12. i 13. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, broj:24/11.) izričito je bilo propisano da kandidati mogu prikupljati donacije najkasnije do završetka izborne promidžbe, dok su donacije primljene nakon završetka izborne promidžbe dužni odmah prijaviti Državnom izbornom povjerenstvu i donaciju vratiti donatoru najkasnije u roku od 8 dana, a ako povrat nije moguć, uplatiti iznos vrijednosti takve donacije u državni proračun. Iz navedenog proizlazi da se sredstava koja su uplaćena na tužiteljev račun u relevantnom razdoblju ne mogu smatrati namjenskim donacijama, već predstavljaju nedopušteni dar. Čak ako je predmetnu situaciju i trebalo tumačiti sukladno zakonskim propisima koji su bili na snazi u vrijeme otvaranja računa, bez obzira na datum primljenih uplata, tuženik smatra da se niti sukladno tim propisima ne može smatrati da su uplate primljene u svrhu zbog koje je predmetni račun tužitelja otvoren. Člankom 4. Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj:105/04.) bilo je propisano da se sredstva za financiranje izborne promidžbe u smislu tog Zakona mogu koristiti za sve troškove kandidata u postupku izbora za predsjednika Republike Hrvatske od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora. Stoga i iz ove odredbe proizlazi da su se donacije mogle prikupljati najkasnije do dana održavanja izbora, a u suprotnom tuženik bi otplatio prijavljene troškove u cijelosti sredstvima doniranim na predmetni račun nakon izbora, a prije nego su na isti račun uplaćena sredstva koja po mišljenju tuženika predstavljaju nedopušteni dar. Smatra da nije potrebno provoditi dokaz saslušanjem tužitelja, jer okolnosti na koje se saslušanje predlaže nisu bile relevantne prilikom donošenja odluke.

Predlaže sudu da odbije tužbeni zahtjev.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Sud je održao usmenu i javnu raspravu u prisutnosti opunomoćenice tužitelja i opunomoćenika tuženika, te je time strankama dana mogućnost izjasniti se o svim činjenicama i pravnim pitanjima koja su predmet upravnog spora sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14. 29/17.).

Opunomoćenica tužitelja je u sudski spis priložila podnesak kojim se očitovala na navode tuženika iz odgovora na tužbu, te je u sudski spis priložila ugovore o zastupanju Grada Zagreba, zaključenih između Grada Zagreba i odvjetnika Frane Letice i Dalije Orešković, od 27. travnja 2010., od 1. ožujka 2011. i od 15. listopada 2012., a koji primjerak je uručen opunomoćeniku tuženika na ročištu. Istakla je da su svi predmeti Gradu Zagrebu vraćeni u listopadu 2014., te su do tog datuma i sva nadležna tijela obaviještena o prestanku zastupanja. Nadalje, u sudski spis je priložila odluku o pokretanju postupka od 29. studenog 2017. iz koje je vidljivo da se ova odluka o pokretanju novog postupka temelji na nepravomoćnoj odluci koja je predmet ovog upravnog spora. Nadalje, u sudski spis prilaže rješenje o odgodnom učinku tužbe od 9. ožujka 2017. iz kojeg je razvidno da porezno rješenje na koje se poziva tuženik do danas nije postalo izvršno. U sudski spis prilaže priopćenje Državnog izbornog povjerenstva od 22. listopada 2014. iz kojeg proizlazi da će se Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe prvi put primijeniti na predstojećim izborima za predsjednika Republike Hrvatske. Sve navedeno je na ročištu uručeno opunomoćeniku tuženika. Istakla je da je punomoć vrijedila do dana do kad su nadležne službe bile obaviještene o otkazu punomoći, a prema Zakonu o odvjetništvu, odvjetnik je dužan poduzeti eventualno hitne radnje zastupanja još 30 dana nakon otkaza punomoći.

U navedenom podnesku tužitelj kao glavni prigovor za izuzeće predsjednice Povjerenstva iznosi postojanje bojazni da bi se njeno postupanje u ovom upravnom postupku moglo smatrati eliminacijom konkurencije, odnosno da je poduzeto u svrhu da se eliminira odvjetničko društvo Hanžeković & partneri d.o.o. od daljnjeg zastupanja Grada Zagreba.

Opunomoćenik tuženika istakao je da je predsjednica Povjerenstva Dalija Orešković danom kad se ispisala iz Odvjetničke komore, a to je bilo prije stupanja na dužnost, prestala biti u poslovnom odnosu s Gradom Zagrebom. Prema podacima koje je tužitelj dao u tužbi sve isplate prema navedenom ugovoru su izvršene do kraja 2012., iz čega se može zaključiti da su i sve radnje napravljene do tog datuma, pa nakon tog datuma ne bi trebalo biti nikakvih radnji koje bi imale učinak zastupanja. Istakao je da je predsjednica Povjerenstva stupila na dužnost 11. veljače 2013., kao i svi članovi Povjerenstva. Nadalje, da u konkretnom slučaju nema okolnosti koja bi ukazivala da je predsjednica Povjerenstva bila pozitivno pristrana, a obzirom da je ranije bila u poslovnom odnosu s Gradom Zagrebom, a ne radi se o razlogu za obvezno isključenje službene osobe. Ističe da se odluka o pokretanju novog postupka protiv Milana Bandića od 29. studenog 2017. ne temelji na osporavanoj odluci koja je predmet ovog upravnog spora.

Ocjenjujući zakonitost osporavanog rješenja sud je izvršio uvid u spis tuženika priložen uz odgovor na tužbu.

Uvidom u osporavanu odluku tuženika od 29. studenog 2017., sud je utvrdio da je navedenom odlukom pod točkom I. utvrđeno da je uplatom jamstva u gotovu novcu u iznosu od 15.000.000,00 kn za tužitelja 19. studenog 2014. od strane odvjetničkog društva Hanžeković & partneri d.o.o., stvoren odnos ovisnosti tužitelja prema navedenom odvjetničkom društvu i odvjetniku Marijanu Hanžekoviću, koji bi mogao utjecati na nepristranost tužitelja u obavljanju javne dužnosti, te je prihvaćanjem takvog jamstva dužnosnik narušio vlastiti integritet i vjerodostojnost u obnašanju javne dužnosti, a čime je počinio povredu načela djelovanja iz članka 5. stavka 1. i stavka 3. Zakona o sprječavanju sukoba interesa za koju se dužnosniku ne izriče sankcija. Pod točkom II. primitkom dara u novcu od fizičkih osoba čiji se identitet navodi u zapisniku o provedenom poreznom nadzoru od 17. siječnja 2015. i to u razdoblju od 14. ožujka 2011. do 13. svibnja 2012., u ukupnom

iznosu od 12.335.500,00 kn, utvrđeno je da je tužitelj počinio povredu članka 11. stavka 4. u vezi stavka 1. navedenog Zakona. Pod točkom III. utvrđeno je da se za opisano pod točkom II. izreke, tužitelju izriče sankcija iz članka 42. stavka 1. podstavka 2. navedenog Zakona i to obustava isplate dijela neto mjesečne plaće u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn, koja će trajati 10 mjeseci, a izvršit će se u 10 jednakih uzastopnih mjesečnih iznosa, svaki u pojedinačnom iznosu od 4.000,00 kn.

U obrazloženju je navedeno da je tuženik na 77. sjednici održanoj 18. prosinca 2014. donio odluku o pokretanju postupka protiv tužitelja zbog moguće povrede članka 5. stavka 1. i 3. Zakona o sprječavanju sukoba interesa, koja proizlazi iz prihvaćanja jamstva kojeg je radi ukidanja istražnog zatvora za tužitelja uplatio odvjetnik Marijan Hanžeković. Kao i zbog moguće povrede članka 11. stavka 3. i 4. navedenog zakona koja proizlazi iz primanja dara u novcu kojeg je za tužitelja uplatio veći broj građana. Na odluku o pokretanju postupka, tuženik je dostavio pisano očitovanje koje je zaprimljeno 24. prosinca 2014. i u kojem je navedeno da sadrži tvrdnje koje se mogu okarakterizirati kao kazneno djelo klevete, jer insinuiraju počinjenje nekih kaznenih djela za koje nadležno tijelo kaznenog progona nisu utvrdila da postoji sumnja da ih je dužnosnik počinio. Nadalje u tom očitovanju se ističe da se načela djelovanja propisana člankom 5. navedenog Zakona odnose na obnašanje javne dužnosti, a ne na one aktivnosti koje dužnosnik poduzima kao privatna osoba i koje nisu povezane s obnašanjem javne dužnosti. U kazneno-procesnom položaju okrivljenika tužitelj je bio ovlašten prihvatiti jamstvo koje mu je ponudio odvjetnik. Insinuaciju da je odvjetnik tužitelju dao jamčevinu kako bi mu se odužio za neke ranije radnje koje je tužitelj poduzimao za vrijeme obnašanja dužnosti gradonačelnika, tužitelj smatra zlonamjernim inkriminiranim tvrdnjama koje odražavaju potpunu neobjektivnost nadležnog tijela ili eklatantni primjer pravne neobrazovanosti. Odvjetnik je dao jamčevinu za tužitelja, jer je bio uvjeren u njegovu nevinost i u nedopustivost određivanja mjere lišenja slobode u situaciji kada za takvu mjeru nisu postojali opravdani zakonski razlozi, niti valjano individualizirano obrazloženje za donošenje takve odluke. Njegov odvjetnik, sve kada bi i htio, ne bi mogao disponirati danim jamstvom niti ga je mogao povući, te time ne bi mogao ucjenjivati tužitelja, koji zbog izrečene mjere opreza u kaznenom postupku i to zabrane obnašanja profesionalne djelatnosti gradonačelnika, nije u mogućnosti donositi bilo kakve odluke, pa smatra da nije ni mogla biti ugrožena njegova vjerodostojnost i nepristranost u obnašanju javne dužnosti. Ovakvim stavom, tuženik dovodi u neravnopravni kazneni položaj dužnosnike u odnosu na sve ostale građane, a što je suprotno pravu na pravično suđenje i načelu jednakosti svih pred zakonom. Narušavanje tužiteljeve vjerodostojnosti ne može nastupiti retroaktivno zbog prihvaćanja jamstva, niti se može povratnim djelovanjem diskvalificirati legitiman i zakonit odabir punomoćnika Grada Zagreba od strane Gradskog poglavarstva 2007., niti je moguće narušavanje vjerodostojnosti dužnosnika u obnašanju javne dužnosti, a zbog već prethodno navedene izrečene mjere opreza. Tužitelj je predložio da tuženik obustavi predmetni postupak ili da donese odluku o nepostojanju sukoba interesa pod točkom I. izreke osporavane odluke.

U odnosu na druge dvije točke izreke tužitelj se pozvao na pravilo da specijalni zakon mijenja opći zakon, a sukladno Zakonu o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj:105/04.) i Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, broj:24/11.) važećima u razdoblju na koje se tuženik poziva u odluci o pokretanju postupka, nije postojala zabrana primitka donacije nakon završetka izborne promidžbe, niti obveza vraćanja donacije donatoru. Zbog nepostojanja navedene zabrane, predmetne donacije se ne mogu protumačiti kao nedozvoljeni dar u novcu u smislu članka 11. Zakona o sprječavanju sukoba interesa, jer su ova dva navedena Zakona posebni Zakoni u odnosu na odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Na zahtjev tuženika od 14. studenoga 2014. Grad Zagreb dostavio je očitovanje od 26. studenog 2014. u kojem se u bitnome navodi da je Grad Zagreb raspisao javni poziv za prikupljanje ponuda za obavljanje odvjetničkih usluga, te je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba na 154. sjednici 11. srpnja 2007. donijelo zaključak o utvrđivanju liste izabranih opunomoćenika za zastupanje Grada, njih 62, među kojima i odvjetničko društvo Hanžeković, Radaković & partneri, te se navode iznosi isplata od 2010. do 2014.

Na zahtjev tuženika, Zagrebački holding d.o.o. dostavio je očitovanje od 17. lipnja 2015. u kojem se navodi da se to trgovačko društvo i njegove podružnice nalaze u dugogodišnjem poslovnom odnosu sa navedenim odvjetničkim društvom još od 2009. na temelju sklopljenog ugovora o pružanju pravnih usluga. Kasniji ugovori iz 2011., 2013. i 2014. sklapani su na temelju odluka o odabiru u postupcima javne nabave. U prilogu očitovanja dostavljeni su iznosi za 2014. i 2015. u kojem se navode iznosi isplaćeni navedenom odvjetničkom društvu. U naknadnom očitovanju, Zagrebački holding se očitovao da ugovore o pružanju odvjetničkih usluga sklapa sa više odvjetnika, odnosno odvjetničkih društava, pa ih je na godišnjoj listi bilo od 50 do 85, i svi su ugovori jednakog sadržaja, te su u prilogu dostavljeni ugovori od 2009. do 2016.

Uvidom u odluku odabiru od 19. rujna 2014. utvrđeno je da se u istoj navodi da na temelju 96. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj Grad Zagreb kao središnje tijelo za javnu nabavu po ovlaštenju provodi postupak javne nabave za naručitelje Zagrebački holding d.o.o., Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. i Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o., te donosi odluku o odabiru ponuditelja odvjetničko društvo Hanžeković & partneri d.o.o. za odvjetničke usluge, te je u roku za dostavu ponuda bila zaprimljena samo ta ponuda, a odluku o odabiru je potpisao gradonačelnik Milan Bandić. U ugovoru o pružanju pravnih usluga od 20. listopada 2014. utvrđeno je da se kao stranka ugovora navodi Grad Zagreb kao središnje tijelo za javnu nabavu kojeg zastupa gradonačelnik, a koji sklapa ugovor u ime i za račun navedenih naručitelja, te se u ugovoru navodi da se ugovor sklapa na temelju odluka o odabiru od 19. rujna 2014., međutim ugovor je potpisala Sandra Švaljek. Prema podacima sudskog registra jedan od osnivača i članova odvjetničkog društva Hanžeković & partneri d.o.o. je Marijan Hanžeković, koji je ujedno i predsjednik uprave ovlašten za zastupanje pojedinačno i samostalno. Tužitelju je istražni zatvor određen rješenjem Županijskog suda u Zagrebu broj Kir-Us-475/14 od 13. studenog 2014., a ukinut je rješenjem istog suda od 19. studenog 2014. U obrazloženju rješenja o ukidanju istražnog zatvora navodi se da je 13. studenog 2014. određeno jamstvo u odnosu na tužitelja u iznosu od 15.000.000,00 kn, te je jamčevina uplaćena na depozitni račun Županijskog suda u Zagrebu. Tuženiku je na njegovo traženje Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, USKOK dostavilo presliku podneska Odjela financijskog-materijalnog poslovanja Županijskog suda u Zagrebu od 19. studenog 2014., iz kojeg proizlazi da je izvršena predmetna uplata. Uz dopis je dostavljena i preslika Okvirnog ugovora o reotkupu vrijednosnih papira (okvirni repo ugovor) od 18. studenog 2014. sklopljenog između Kreditne banke d.d. i odvjetničkog društva Hanžeković & partneri d.o.o., te zaključnica repo transakcije od 19. studenog 2014. u kojoj je predmetno društvo prodavatelj, a predmetna banka kupac za navedeni iznos. U prvoj repo transakciji, navodi se broj depozitnog računa Županijskog suda u Zagrebu u Hrvatskoj poštanskoj banci d.d. kao račun na koji se vrši plaćanje. Tužitelju je određen istražni zatvor i naplata jamstva u korist državnog proračuna rješenjem suca istrage Županijskog suda u Zagrebu Kir-Us-154/15 od 10. ožujka 2015., koje je postalo pravomoćno rješenjem izvanraspravnog vijeća Županijskog suda u Zagrebu broj: Kv-Us-19/15 od 18. ožujka 2015. Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-14541/2015 od 09. travnja 2015. ukinuta su navedena rješenja Županijskog suda u Zagrebu od 18. ožujka 2015. i 10. ožujka 2015., te rješenje izvanraspravnog vijeća Županijskog suda u Zagrebu broj: Kv-Us-12/15-3 od 09. ožujka

2015., slijedom čega je tužitelju pored ukidanja istražnog zatvora, ukinuta mjera opreza zabrane obavljanja zakonite profesionalne djelatnosti gradonačelnika Grada Zagreba.

Tuženik se u obrazloženju poziva na članak 2. stavak 1. i 2., te na članak 5. stavak 1., 2., 3. i 4. Zakona o sprečavanju sukoba interesa (Narodne novine, broj:26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15.).

U odnosu na povredu načela djelovanja iz članka 5. stavka 1. i 3. navedenog Zakona, tuženik je na temelju prikupljenih podataka i dokumentacije utvrdio kako se uplatom jamstva za tužitelja od strane navedenog odvjetničkog društva, tužitelj doveo u odnos zavisnosti prema navedenom društvu i odvjetniku Marijanu Hanžekoviću, a koji odnos zavisnosti može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti, te je prihvaćanjem takvog jamstva dužnosnik narušio svoj integritet i vjerodostojnost u obnašanju javne dužnosti, a obzirom da je navedeno odvjetničko društvo od 2007. stupalo u poslovne odnose s Gradom Zagrebom, a od 2009. s trgovačkim društvima u kojima Grad Zagreb ima vlasnička i upravljačka prava. Odnos zavisnosti osobito proizlazi iz okolnosti da je tužitelj 19. rujna 2014. donio odluku o odabiru kojom Grad Zagreb kao središnje tijelo za javnu nabavu, kao jedinog podnositelja ponude odabire odvjetničko društvo Hanžeković & partneri d.o.o. za pružanje usluga zastupanja kako Grada Zagreba, tako i Zagrebačkog holdinga d.o.o., Gradskog stambenog komunalnog gospodarstva d.o.o., Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. i Gradske plinare Zagreb – Opskrba d.o.o. Uplata jamčevine sama po sebi ne predstavlja primitak nedopuštenog dara u smislu članka 11. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, te nije sporno što je jamčevina plaćena od strane treće osobe, tim više što je imovina tužitelja bila blokirana, već je sporno što je jamčevina plaćena od strane odvjetničkog društva koje je duži niz godina u poslovnom odnosu s Gradom Zagrebom i trgovačkim društvima u kojima Grad Zagreb ima vlasnička i upravljačka prava, a tužitelj je u obnašanju dužnosti gradonačelnika donosio odluke na temelju kojih je taj poslovni odnos uspostavljen. U tom smislu, uplata jamstva se može smatrati i određenom vrstom uzvratne usluge, te time narušava povjerenje građana u način obnašanja javne dužnosti stvaranjem vanjskog dojma da je tužitelj obnašanje dužnosti gradonačelnika koristio i radi ostvarivanja privatnih interesa i interesa povezanih osoba. Tužitelj je jamstvom, iako ono nije uplaćeno na njegov račun, već na depozit nadležnog suda, ostvario korist, jer mu je time omogućeno da se u daljnjem tijeku postupka brani sa slobode, a što predstavlja svojevrsnu životnu uslugu, koja nedvojbeno može kod onoga za koga je dana stvoriti odnos zavisnosti i osjećaj obveze prema uplatitelju jamstva. Tužitelj je bio dužan voditi računa o načelima djelovanja u obnašanju javnih dužnosti, te je u odnosu na zaštitu i ostvarivanje svojih privatnih interesa, pa tako i interesa da se u kaznenom postupku brani sa slobode, prednost trebao dati zaštiti javnih interesa na način da otkloni primitak životne usluge od poslovnog subjekta, s kojim je tijelo vlasti u kojem tužitelj obnaša dužnost kao dužnosnik u dugogodišnjem poslovnom odnosu. Povodom danog jamstva nastala je i obveza plaćanja ugovorene repo stope reotkupa vrijednosnih papira, a što dodatno ističe stvoreni odnos zavisnosti tužitelja prema odvjetničkom društvu, koje povodom danog jamstva ima i dodatni trošak pored onog koje proizlazi i iz zastupanja tužitelja u njegovim privatnim postupcima pred sudovima i drugim nadležnim državnim tijelima. Prihvaćanjem jamstva tužitelj je propustio očuvati vlastiti integritet i vjerodostojnost, kao i povjerenje građana, te se doveo u odnos zavisnosti prema navedenom odvjetničkom društvu i odvjetniku Marijanu Hanžekoviću, a koji odnos bi mogao utjecati na nepristranost dužnosnika u obnašanju javne dužnosti, te je time počinio povredu načela djelovanja iz članka 5. stavka 1. i 3. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, a za koju povredu navedenim zakonom nije propisana mogućnost izricanja sankcije.

U odnosu na uplate građana na ime donacija za predsjedničku kampanju dužnosnika koje su izvršene u razdoblju od dvije godine nakon završetka predsjedničkih izbora 2009./2010., tuženik je dopisom od 12. studenog 2014. zatražio od Ministarstva financija,

ravnatelja Porezne uprave, očitovanje o razlozima zbog kojih tuženiku u postupku redovite provjere izvješća o imovinskom stanju nisu dostavljeni podaci o stanju po evidentiranim žiro računima, a na taj i na ponovljeni dopis, odgovoreno je da se sukladno Zakonu o kreditnim institucijama (Narodne novine, broj:159/13.) podaci o prometu žiro računa smatraju bankovnom tajnom. Tuženik je 02. prosinca 2005. te potom 30. ožujka 2016., po uputi porezne uprave zatražio od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i USKOK-a podatke o izvršenom prometu po računima tužitelja, odnosno tko je i u kojem iznosu izvršio predmetne uplate. Tuženik je dopisom od 16. studenog 2016. zatražio i od Županijskog suda u Zagrebu dostavu podataka iz spisa Kir-Us-475/14 o osobama za koje se u kaznenom postupku navodi da su kroz dvije godine nakon završetka izborne promidžbe na izborima za predsjednika Republike Hrvatske 2009./2010. izvršile uplate novčanih iznosa na žiro račun dužnosnika na ime donacije za predsjedničku kampanju, kao i podatke o iznosu pojedinih uplata. Na zahtjev tuženika od 13. studenog 2017. Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured Zagreb je dostavio očitovanje od 17. studenog 2017. u kojem se navodi da je u odnosu na tužitelja proveden postupak poreznog nadzora poreza na dohodak za razdoblje od 01. siječnja 2005. do 31. prosinca 2013., o čemu je sastavljen zapisnik od 17. studenog 2015., a kojim je utvrđena obveza s naslova poreza na dohodak u iznosu od 17.534.767,24 kn, od čega se iznos od 12.209.670,71 kn odnosi na obveze, a iznos od 5.325.096,23 kn na kamate. Na zapisnik je podnesen prigovor u odnosu na kojeg je doneseno prvostupanjsko rješenje od 19. siječnja 2016., a na koje je podnesena žalba koja je odbijena drugostupanjskim rješenjem od 27. siječnja 2011. te je 22. veljače 2017. isto postalo izvršno. Dopisom od 14. veljače 2017. tužitelj je Ministru financija uputio prijedlog za poništenjem upravnih akata upravnih nadzora, a kako je porezno rješenje postalo izvršno, tužitelj ju je 28. veljače 2017. izdano rješenje o ovrsi pljenidbom novčanih sredstava na temelju ovršne isprave za dugovanje utvrđeno prvostupanjskim poreznim rješenjem od 19. siječnja 2016. Protiv navedenih rješenja Ministarstva financija, tužitelj je pokrenuo upravni spor, a rješenjem Upravnog suda u Zagrebu UsI-625/17 od 09. ožujka 2017. dopušten je odgovorni učinak tužbe protiv navedenih rješenja. U očitovanju Porezne uprave od 17. studenog 2017. dostavljen je zapisnik o provedenom poreznom nadzoru od 17. studenog 2015., te je za utvrđivanje činjenica u ovom postupku relevantan dio koji nosi podnaslov „Sudjelovanje Milana Bandića u izborima za predsjednika Republike Hrvatske 2010.“. U tom zapisniku je utvrđeno da je Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske objavilo cjelovito izvješće od 01. veljače 2010. u kojem se u odnosu na tužitelja kao predsjedničkog kandidata navode podaci da su prikupljena vlastita sredstva iznosu od 13.428,34 kn, darovi domaćih fizičkih osoba su iznosili 7.989.965,41 kn, darovi domaćih pravnih osoba su iznosili 629.000,00 kn, pa je ukupna vrijednost prikupljenih sredstava iznosila 8.618.965,41 kn, dok su ukupno utrošena sredstva u izbornoj promidžbi iznosila 15.278.984,26 kn. Stoga je tužitelj kao predsjednički kandidat potrošio 6.660.018,85 kn više nego što je prikupio donacijama. Dalje se navodi da je nakon završetka izbora i predaje završnog izvješća Državnom izbornom povjerenstvu na žiro račun tužitelja naknadno uplaćeno u 2010. iznos od 5.314.995,77 kn, u 2011. iznos od 14.182.000,00 kn i u 2012. iznos od 5.284.500,00 kn, dakle nakon završetka izbora i objave cjelovitog izvješća ukupno je na žiro račun tužitelja otvoren u svrhu izborne kampanje uplaćeno 24.781.495,77 kn. Uvidom u žiro račun, otvoren u Zagrebačkoj banci d.d., utvrđeno je kako se pretežiti dio donacija odnosi na donacije anonimnih građana koji su dolazili u poslovnicu navedene banke, te su nakon završetka izborne promidžbe uplaćivali određene iznose gotovine. U rješenju je opisano koji iznosi, koji datumi, te inicijali građana, se odnose na primljene uplate. U zapisniku se dalje navodi da je u tijeku poreznog nadzora izvršena provjera nekoliko građana donatora, te su izneseni podaci o njihovom ukupnom godišnjem neto dohotku u 2010., iz kojih podataka proizlazi da su neki uplatili veći iznos od njihovog godišnjeg dohotka, a većina su zaposlenici gradskih ili državnih institucija, te osim redovne plaće nemaju drugih primanja evidentiranih

u poreznoj upravi. Tuženik opisuje na isti način i tablicu koja se odnosi na 2011. iz koje proizlazi da su u samo 7 radnih dana u 2011. građani uplatili iznos od 13.593.000,00 kn na žiro račun tužitelja u svrhu izborne promidžbe, iako su izbori završili u veljači 2010., a ukupno je u 2011. uplaćeno 14.182.000,00 kn. Takva tablica u osporavanoj odluci opisana je i za 2012., te iz navedenih podataka proizlazi da je u 2012. na žiro račun tužitelja u svrhu izborne promidžbe uplaćeno 5.284.500,00 kn. Zakon o sprečavanju sukoba interesa stupio je na snagu 10. ožujka 2011., a u članku 56. sadrži prijelaznu odredbu prema kojoj će se ranije započeti postupci dovršiti prema odredbama prethodno važećeg Zakona o sprečavanju sukoba interesa (Narodne novine, broj:106/03., 94/04., 48/05., 141/06., 60/08., 38/09. i 92/10.). Kako ovaj postupak protiv tužitelja nije bio pokrenut prije 10. ožujka 2011., tuženik je utvrdio povredu članka 11. Zakona o sprečavanju sukoba interesa samo u odnosu na uplate izvršene od 14. ožujka 2011. pa nadalje. Iz obrazloženja navedenog prvostupanjskog rješenja od 19. siječnja 2016. proizlazi da se utvrđena porezna obveza odnosi na uplatu donacija izvršenih u razdoblju nakon završetka izbora za predsjednika Republike Hrvatske, jer se iste ne mogu smatrati donacijama u smislu Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj:105/04.). Porezno tijelo se pozvalo na članak 2. i članak 4. navedenog Zakona, te zaključilo da se isplate izvršene u razdoblju od 03. ožujka 2011. do 31. svibnja 2012. smatraju drugim dohotkom. Drugostupanjskim rješenjem od 27. siječnja 2017. potvrđeno je prvostupanjsko rješenje, s obrazloženjem da nakon završetka izborne promidžbe, odnosno nakon završnog cjelovitog izvješća Državnog izbornog povjerenstva od 01. veljače 2010., tužitelj nije zatvorio račun na koji su se prethodno uplaćivali iznosi na ime donacija, već je i nakon toga na njegov žiro račun uplaćeno 24.781.495,77 kn, pa se te uplate ne mogu smatrati darom u smislu prethodno navedenog Zakona. Naime, s danom održavanja izbora prestala je svrha prikupljanja sredstava, pa se ove uplate od strane građane odnosno fizičkih osoba, u odnosu na tužitelja smatraju drugim dohotkom. U obrazloženju se poziva na Ustav Republike Hrvatske u kojem je u temeljnim odredbama propisana obveza javnog polaganja računa o porijeklu sredstava i imovine za političke stranke, te se ovo načelo transparentnosti mora primijeniti na izbore bilo koje razine i sudionike u tim izborima. Načelo javnosti je jedno od osnovnih načela članka 6. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske, zbog kojeg je propisan vremenski rok za sastavljanje završnog izvješća na temelju konačno obrađenih podataka o visini i izvorima sredstava te troškovima kampanje. Porezno tijelo nije utvrđivalo u koju svrhu je ukupno potrošeno 24.781.495,77 kn, već je tim rješenjem utvrđena obveza poreza na drugi dohodak na temelju članka 32. stavka 3. točke 11. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj: 177/04., 73/08., 80/10., 114/11., 22/12., 144/12., 43/13., 120/13., 125/13., 148/13., 83/14. i 143/14.).

Tuženik se pozvao na članak 11. stavak 1., 2., 3. i 4., to jest stavak 4. u vezi stavka 1. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, te je zaključio kako se uplate donacija nakon završetka promidžbe ne mogu smatrati donacijama u smislu Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske i Zakona o financiranju političkih aktivnosti izborne promidžbe, a obzirom da je održavanjem izbora prestala zakonitost svrhe njihova prikupljanja. Stoga je primitkom iznosa u novcu navedenih u zapisniku od 17. studenog 2015. tužitelj primio nedopušteni dar i time počinio povredu članka 11. stavka 4. u vezi stavka 1. Zakona o sprečavanju sukoba interesa.

Održanoj 201. sjednici tuženika pristupila je opunomoćenica tužitelja odvjetnica Ksenija Vržina, koja je prigovarala da se tuženik postavlja iznad sudova, obzirom da su u tijeku i kazneni postupak i upravni spor. Za predizbornu kampanju za predsjedničke izbore 2009. i 2010. otvoren je žiro račun u koji su uplaćivane donacije u iznosima koji su Zakonom bili dozvoljeni, te se određenom svrhom za koju su korišteni, a tužitelj se tim iznosima nije koristio za osobne svrhe. Prigovorila je da se Zakon o financiranju političkih aktivnosti izborne promidžbe iz 2012. ne može retroaktivno primijeniti na dužnosnika u odnosu na

predsjedničke izbore provedene 2009. i 2010. Uplata jamstva od strane branitelja tužitelja izvršena je bez molbe ili zahtjeva tužitelja, jer je odvjetnik Marijan Hanžeković smatrao da se tužitelj ima pravo braniti sa slobode kao i svaki drugi okrivljenik, tim više što se radilo o neosnovanim mjerama koje su predstavljale svojevrsni politički pritisak. Pozvala se na mišljenje odvjetničke komore prema kojem Marijan Hanžeković kao tužitelj branitelj u kaznenom postupku nije u sukobu interesa obzirom da je istovremeno punomoćnik neke od tvrtki članica Zagrebačkog holdinga. Izbori provedeni u 2017. dokazali su da ni kazneni postupak, ni pritvor, ni uplata jamstva nisu narušili povjerenje građana u tužitelja kao dužnosnika. Istakla je da u relevantnom razdoblju niti jednim zakonom nije bio propisan rok u kojem su nakon okončanja dopuštene uplate donacija za kampanju, te se propust zakonodavca ne može stavljati dužnosniku na teret.

Tuženik je ove navode otklonio, s obrazloženjem da istima nije osporeno niti jedno od činjeničnih utvrđenja koja proizlaze iz prikupljenih podataka i dokumentacije nadležnih državnih tijela. Prilikom odabira vrste i visine sankcija sukladno članku 42. stavku 2. i članku 44. stavku 1. i 2. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, tuženik je ocijenio sve okolnosti iz kojih proizlazi težina i posljedica utvrđene povrede, pri čemu je uzeto u obzir razdoblje od dvije godine u kojim je dužnosnik primao nedopuštene darove u smislu Zakona o sprečavanju sukoba interesa, brojnost pojedinačnih uplata, relativne visoke iznose svake pojedine nedopuštene uplate, a osobito sveukupan iznos primljenih nedopuštenih darova u gotovu novcu u razdoblju važenja Zakona o sprečavanju sukoba interesa.

Odredbom članka 2. stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa.

Stavkom 2. navedenog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada: privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Odredbom članka 5. stavka 1. navedenog Zakona propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana.

Stavkom 2. navedenog članka Zakona propisano je da su dužnosnici osobno odgovorni za svoje djelovanje u obnašanju javnih dužnosti na koje su imenovani, odnosno izabrani prema tijelu ili građanima koji su ih imenovali ili izabrali.

Stavkom 3. navedenog članka Zakona propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Dužnosnici ne smiju biti ni u kakvom odnosu ovisnosti prema osobama koje bi mogle utjecati na njihovu objektivnost.

Stavkom 4. navedenog članka Zakona propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Odredbom članka 11. stavka 1. navedenog Zakona propisano je da se darom u smislu ovog Zakona smatra novac, stvari bez obzira na njihovu vrijednost, prava i usluge dane bez naknade koje dužnosnika dovode ili mogu dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvaraju obvezu prema darovatelju.

Stavkom 2. navedenog članka Zakona propisano je da se ne smatraju darovima u smislu ovog Zakona uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade.

Stavkom 3. navedenog članka Zakona propisano je da dužnosnik smije zadržati samo dar simbolične vrijednosti i to najviše u vrijednosti do 500,00 kuna od istog darovatelja.

Stavkom 4. navedenog članka Zakona propisano je da dužnosnik ne smije primiti dar iz stavka 3. ovog članka kada je on u novcu, bez obzira na iznos te vrijednosnicu i dragocjenu kovinu.

Odredbom članka 42. stavkom 2. navedenog Zakona propisano je da za povredu odredbi članka 7., članka 11. stavka 3. i 4., članka 12., 13. i 14., članka 16. stavka 1. i 4., članka 17. stavka 3. i 6. i članka 18. stavka 1. i 4. ovog Zakona Povjerenstvo može izreći sankcije iz stavka 1. ovog članka.

Odredbom članka 44. stavka 1. propisano je da sankciju obustave isplate neto mjesečne plaće Povjerenstvo izriče u iznosu od 2.000,00 do 40.000,00 kuna vodeći računa o težini i posljedicama povrede Zakona.

Stavkom 2. navedenog članka Zakona propisano je da sankcija obustave isplate dijela neto mjesečne plaće dužnosnika ne može trajati dulje od dvanaest mjeseci, a iznos obuhvaćen obustavom ne smije prelaziti jednu polovinu neto mjesečne plaće dužnosnika.

Stavkom 3. navedenog članka Zakona propisano je da se odluka o sankciji dostavlja osobno dužnosniku. Izvršnu odluku Povjerenstvo dostavlja radi provedbe službi koja obavlja obračun plaće dužnosniku.

Odredbom članka 2. stavka 1. Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske Izborna promidžba financira se iz vlastitih sredstava, te iz darova domaćih fizičkih i pravnih osoba.

Odredbom članka 4. navedenog Zakona propisano je da se sredstva za financiranje izborne promidžbe u smislu ovoga Zakona mogu koristiti za sve troškove kandidata u postupku izbora za predsjednika Republike Hrvatske od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora.

Odredbom članka 24. stavka 3. točkama 1., 2., 3. i 4. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj:47/09.) propisano je da čelnik tijela zaključkom može izuzeti službenu osobu od vođenja postupka, odnosno rješavanja: ako je službena osoba sa strankom ili osobom ovlaštenom za zastupanje stranke u bliskom osobnom odnosu, ako je službena osoba sa strankom u gospodarskom ili drugom poslovnom odnosu, ako službena osoba prema stranci postupa diskriminirajuće, te ako se utvrde drugi razlozi koji dovode u sumnju nepristranost službene osobe.

Stavkom 4. navedenog članka Zakona propisano je da je svaka osoba koja sudjeluje u postupku dužna bez odgode izvijestiti čelnika javnopravnog tijela o razlozima izuzeća službene osobe.

Stavkom 5. navedenog članka Zakona propisano je da o izuzeću čelnika prvostupanjskog tijela, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, odlučuje zaključkom čelnik drugostupanjskog tijela, a ako takvog tijela nema, o izuzeću će odlučiti tijelo koje obavlja nadzor nad tim javnopravnim tijelom.

Prema ocjeni suda, osporavanom odlukom nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja. Naime, iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da su u konkretnom slučaju bile ispunjene zakonske pretpostavke za utvrđivanje postojanja povrede načela javnog djelovanja iz članka 5. stavka 1. i stavka 3., te primitka nedopuštenog dara iz članka 11. stavka 4. u vezi sa stavkom 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Prema mišljenju suda, tužitelj neosnovano smatra da se zbog postojanja ranijeg poslovnog odnosa predsjednice Povjerenstva Dalije Orešković, dok je ona bila odvjetnica i njenog supruga odvjetnika Frane Letice u smislu zaključenih ugovora za zastupanje Grada od 27. travnja 2010., od 01. ožujka 2011. i od 15. listopada 2012. Dalija Orešković kao predsjednica Povjerenstva trebala izuzeti od odlučivanja u ovom predmetu. Naime, nije sporno da je Dalija Orešković stupila na dužnost 11. veljače 2013., a da su sve isplate prema

navedenim ugovorima izvršene do kraja 2012., te tužitelj nije dokazao da bi u razdoblju dok je Dalija Orešković bila predsjednica Povjerenstva ista i dalje bila u poslovnom odnosu s Gradom Zagrebom, niti da bi u takvom odnosu bio njen suprug. Tužitelj nije osporio navode tuženika da uplata navedena u tužbi učinjena od Grada Zagreba u 2017. u iznosu od 20.245,32 kn nije učinjena na osnovi zastupanja Grada Zagreba, već je odvjetnik Frane Letica bio punomoćnik stranke VAJDA PERJARA d.d. u parničnom postupku vođenom pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu povodom tužbe Grada Zagreba, kojeg je zastupao drugi odvjetnik, te je uplata izvršena na temelju pravomoćne presude broj: P-9539/02 od 15. srpnja 2016. Stoga tuženik pravilno zaključuje da se u konkretnom slučaju ne radi o postojanju razloga za obvezno isključenje službene osobe, a u konkretnom slučaju nema niti okolnosti koja bi ukazivala da je predsjednica Povjerenstva bila pozitivno pristrana, a što bi se eventualno moglo očekivati zbog ranijeg poslovnog odnosa, ili očekivanja budućeg poslovnog odnosa bilo sa Dalijom Orešković, ukoliko bi se ponovno upisala u odvjetnike, bilo sa njenim suprugom odvjetnikom Franom Leticom. Nadalje, sud zaključuje da nije osnovan prigovor tužitelja da je predsjednica Povjerenstva postupak protiv tužitelja pokrenula radi eventualne eliminacije odvjetničkog društva Hanžeković & partneri d.o.o. kao sadašnjeg i eventualno buduće odabranog društva za zastupanje Grada i tvrtki u kojima Grad ima upravljačka i vlasnička prava. Tuženik pravilno ističe da su ugovori o zastupanju u 2010., 2011. i 2012. i izvršene isplate bili poslovi zastupanja kakvi su po vrsti i količini bili sklopljeni s jako velikim brojem odvjetnika u Zagrebu, te su obveze iz predmetnih ugovora obostrano ispunjene prije nego je Dalija Orešković stupila na dužnost. Ne može se smatrati da poslovni odnosi i dalje traju zbog teoretske, zakonom propisane odgovornosti odvjetnika za štetu poduzete radnje u zastupanju, pogotovo uzevši u obzir da u razdoblju od 5 godina nakon što su radnje napravljene, Grad Zagreb nije uputio nikakav zahtjev po osnovi odgovornosti odvjetnika. Prema tome, količina poslova zastupanja i isplaćene naknade nisu takve da bi kod Dalije Orešković mogle stvoriti osjećaj obveze odnosno zavisnosti od gradonačelnika Grada Zagreba, odnosno da bi mogli utjecati na njenu nepristranost. Slijedom iznesenog, sud smatra da nema okolnosti iz kojih bi se moglo zaključiti da one opravdavaju bojazan stranke da je Dalija Orešković kao predsjednica Povjerenstva bila pristrana prema subjektivnom testu, a niti prema objektivnom testu u smislu hijerarhijske i druge veze između sudionika u ovom upravnom postupku. Tuženik pravilno ističe da je osporavanu odluku donijelo Povjerenstvo u kojem svačiji glas ima jednaku težinu, te osporavana odluka nema nikakav pravni učinak na poslovne odnose Grada Zagreba ili tvrtki u njegovu vlasništvu, o kojima je i dalje izbor ovlašten vršiti Grad Zagreb prema rezultatima javnih natječaja za obavljanje poslova usluga pravnog zastupanja, koji natječaji se objavljuju prema potrebama Grada Zagreba.

Tuženik je obrazložio da je mišljenje Hrvatske odvjetničke komore dano u odnosu na nepostojanje povrede Kodeksa odvjetničke etike, te se ne odnosi na postupanje tužitelja kao dužnosnika, a navedeno obrazloženje kao pravilno prihvaća i ovaj sud.

U odnosu na utvrđenu povredu javnog djelovanja iz članka 5. stavka 1. i 3. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, sud je mišljenja da je tuženik obrazložio zašto je prihvaćanje uplate jamčevine od strane tužiteljevog branitelja u kaznenom postupku odvjetnika Marijana Hanžekovića, čije odvjetničko društvo je tužitelj kao čelnik Grada Zagreba izabrao odlukom o odabiru od 19. rujna 2014. za pružanje usluga zastupanja, te koje je u višegodišnjim poslovnim odnosima sa Gradom Zagrebom i njime povezanim tvrtkama, u javnosti stvorilo dojam da se radi o vrsti uzvratne usluge, a čime je narušeno povjerenje građana u način obnašanja javne dužnosti tužitelja kao gradonačelnika Grada Zagreba, kao i dojam da je tužitelj obnašanje svoje dužnosti koristio i radi ostvarivanja privatnih interesa i interesa s njime povezanih osoba. Ovim utvrđenjem, tuženik je zaključio da se prihvaćanjem jamstva radilo o odluci tužitelja na koju je on imao legitimno pravo kao okrivljenik, kojem su i prema prethodno navedenoj odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske neosnovano određeni

iznimno visok iznos jamčevine, kao i mjera opreza zabrane obnašanja javne dužnosti, ali to ne znači da takvom odlukom nije bila narušena njegova vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene mu dužnosti, kao i povjerenje građana. Tuženik je pravilno zaključio da se prihvaćanjem takvog jamstva u javnosti stvorio dojam da je tužitelj kao dužnosnik prihvaćanjem takve životne usluge, a koja prelazi opseg pravne pomoći koju je odvjetnik Marijan Hanžeković kao branitelj dužan pružiti tužitelju kao okrivljeniku u kaznenom postupku, mogao stvoriti odnos zavisnosti i osjećaj obveze prema uplatitelju jamstva, a što bi moglo utjecati na daljnje odluke koje bi tužitelj donosio sukladno svojim ovlaštenjima kao gradonačelnik Grada Zagreba. Napominje se da ovo utvrđenje tuženika ničime ne umanjuje bilo kakve druge zasluge koje je tužitelj ostvario kao dugogodišnji gradonačelnik Grada Zagreba, s kojim je većina građana zadovoljna, a obzirom na opetovane pobjede Milana Bandića, tj. tužitelja, na izborima za gradonačelnika Grada Zagreba.

Nadalje, prema mišljenju suda, iz odredbe članka 4. Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske, proizlazi da se sredstva za financiranje izborne promidžbe mogu koristiti za sve troškove kandidata u postupku izbora za predsjednika Republike Hrvatske od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora. Slijedom iznesenog, tuženik je imao osnove zaključiti da je bez obzira što tim Zakonom nije bio propisan rok za prikupljanje donacija, samim održavanjem izbora prestala zakonitost svrhe njihova prikupljanja. Tužitelj nije iznio nijedan razlog koji bi opravdao nastavak prikupljanja donacija nakon završetka izbora, kada je općepoznato da je svrha donaciji prikupiti sredstva za izbornu kampanju, a koja završava danom održavanja izbora. Tuženik je u obrazloženju osporavanog rješenja opisao koje činjenice je utvrdio i na temelju koje prikupljene dokumentacije, a tužitelj tijekom upravnog postupka i tijekom ovog upravnog spora nije osporavao tako utvrđeno činjenično stanje. Sud nije ocijenio osnovanim prigovor tužitelja da zbog toga što u zakonu nije bio propisan rok za prikupljanje donacija, se radi o propustu zakonodavca, koji se tužitelju kao dužnosniku ne može stavljati na teret. Prema ocjeni suda, tuženik je obrazložio na temelju kojih činjenica je zaključio da se u konkretnom slučaju radi o primanju nedopuštenog dara u smislu članka 11. stavka 4. u vezi stavka 1. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, te je obrazložio sankciju primijenjenu u odnosu na tužitelja, navodeći okolnosti na temelju kojih je zaključeno o kojoj težini, vremenskom trajanju i posljedicama povrede se radi u ovom konkretnom slučaju.

Sud nije smatrao potrebnim provoditi dokaz saslušanjem tužitelja, jer okolnosti zbog kojih je saslušanje bilo predloženo, nisu bile relevantne prilikom donošenja osporavane odluke, niti ih je sud ocijenio bitnim za provođenje ovog upravnog spora. Međutim, tužitelj ukoliko je to smatrao potrebnim, mogao je samostalno ili uz svog opunomoćenika pristupiti sudu, tj. doći na raspravu, te je sam izabrao poslati samo svog opunomoćenika. Nadalje, sud nije smatrao nužnim od Državnog izbornog povjerenstva zatražiti pribavljanje Obvezatne upute o financiranju izborne promidžbe za izbore za predsjednika Republike Hrvatske 2009., obzirom da se radi o provedbenom propisu, koji ne može derogirati odredbe i svrhu Zakona.

Prema ocjeni suda, donošenjem ove odluke tuženik je postupao u okviru svojih ovlaštenja da utvrđuje činjenice na temelju raspoložive dokumentacije. Napominje se da utvrđenja ovog upravnog postupka ni na koji način ne utječu na eventualno utvrđivanje tužiteljeve odgovornosti u pokrenutom kaznenom postupku, jer se za taj postupak traži ispunjenje uvjeta koji su različiti od uvjeta koji se traže za konkretni upravni postupak. Nadalje, ovakvim utvrđenjima tuženika se također ne utječe niti na ishod upravnog spora koji se vodi u odnosu na zakonitost donesenih poreznih rješenja, niti je ovom odlukom utvrđeno da ono što se u ovom postupku smatra nedopuštenim darom nužno mora predstavljati drugi dohodak tužitelja, jer se za eventualnu poreznu odgovornost također traži ispunjavanje drugih pretpostavki od onih pretpostavki koje su se tražile za primjenu Zakona o sprečavanju sukoba interesa, a koje su prema mišljenju ovoga suda u ovom konkretnom slučaju bile ispunjene.

Naime, u ovom upravnom postupku ocjenjivana je moralna odgovornost tužitelja, a koja se ne može izjednačiti ni sa eventualnom kaznenom, niti sa eventualnom poreznom odgovornošću. Posebno se napominje da odluka o pokretanju novog postupka prema Zakonu o sprečavanju sukoba interesa od 29. studenog 2017. nije predmet ovog upravnog spora.

O trošku upravnog spora sud je odlučio na temelju članka 79. stavka 4. Zakona o upravnim sporovima kojim je propisano da stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora.

Sud zbog hitnosti rješavanja ove upravne stvari, u zakonskom roku od 60 dana, nije donosio posebno rješenje o odgovornom učinku tužbe, obzirom da je zaključio da zbog nepostojanja prava na žalbu u konkretnom slučaju ni nisu ispunjeni uvjeti za dopuštanja odgovornog učinka tužbe iz članka 26. Zakona o upravnim sporovima.

Stoga je sud na temelju članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima, odbio tužbeni zahtjev.

U Zagrebu, 02. svibnja 2018.

Sutkinja:
Tamara Bogdanović, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka za sud i sve stranke u sporu, u roku od 15 dana od dana dostave presude. Žalba odgađa izvršenje pobijane presude (čl. 66. i čl. 70. ZUS-a).

DNA:

1. Odvjetnica Ksenija Vržina, Odvjetničko društvo Hanžeković & partneri d.o.o., 10000 Zagreb, Radnička cesta 22
2. Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa Republike Hrvatske, 10000 Zagreb, Kneza Mutimira 5
3. U spis

Za točnost otpravka – ovlašteni službenik:
Snježana Miletić

